ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 162 ΕΑΔΗΣΥ/ 2025

(άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ
της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει

Στην Αθήνα σήμερα, 17 Δεκεμβρίου 2025, ημέρα Τετάρτη και ώρα 09:30 π.μ., στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε η ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Προεδρεύουσα: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλοι: Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Νικολέτα Κοττά (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Πρόεδρος κ. Ανδρονική Θεοτοκάτου απουσίασε δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.
Εισηγήτρια: Ζωή Μεταξιώτου, Χημικός Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ, Υπάλληλος Αυτοτελούς Γραφείου Θεσσαλονίκης

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση), για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης δύο (2) ελικοπτέρων (Ε/Π) τύπου AS-332 L1 Super Puma και τριών (3) ελικοπτέρων τύπου BK-117 C1 του Πυροσβεστικού Σώματος, για προγραμματισμένες εργασίες συντήρησης των (Ε/Π) καθώς και για υπηρεσίες επισκευής βλαβών με αντίστοιχη αγορά ανταλλακτικών, έως του ποσού του 1.916.515,00€ χωρίς ΦΠΑ (απαλλάσσεται).

- - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Με το από 12.12.2025 αίτημά της προς την ΕΑΔΗΣΥ, η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ΄ του ν. 4412/2016 ως ισχύει, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

Ι. Ιστορικό – Πραγματικά περιστατικά

1. Στο κρινόμενο αίτημα η αιτούσα αναθέτουσα αρχή εκθέτει τα ακόλουθα:

1.1. Το Πυροσβεστικό Σώμα (ΠΣ) αποτελεί ιδιαίτερο Σώμα Ασφαλείας και επιχειρησιακή δομή υπαγόμενη στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.Τα πυροσβεστικά ελικόπτερα του Πυροσβεστικού Σώματος συνιστούν κρίσιμο μέσο δασοπυρόσβεσης και εργαλείο καθοριστικής σημασίας για τη διαχείριση δασικών πυρκαγιών, λόγω των ιδιαίτερων τεχνικών και πτητικών χαρακτηριστικών τους, χάρη στα οποία δύνανται, μεταξύ άλλων, να προσεγγίζουν ταχύτατα δύσβατες και απομακρυσμένες περιοχές, να διενεργούν ρίψεις υψηλής ακρίβειας και να παρέχουν εναέρια εικόνα του πεδίου, συμβάλλοντας στον αποτελεσματικό συντονισμό των επίγειων πυροσβεστικών δυνάμεων. Περαιτέρω, ο ρόλος των πυροσβεστικών ελικοπτέρων είναι καθοριστικός και σε έτερο πεδίο αρμοδιότητας του Πυροσβεστικού Σώματος, και συγκεκριμένα στη διαχείριση κρίσεων λόγω φυσικών καταστροφών, καθότι, πέραν της δυνατότητας άμεσης πρόσβασης σε περιοχές όπου άλλα μέσα αδυνατούν να προσεγγίσουν, διαθέτουν ευρεία λειτουργικότητα, επιτελώντας επιχειρήσεις πολλαπλών ρόλων, όπως έρευνα και διάσωση, παροχή εφοδίων και ιατροφαρμακευτικού υλικού, καθώς και μεταφορά προσωπικού στις πληγείσες περιοχές.

1.2. Οι συνθήκες της κλιματικής αλλαγής, με κύρια χαρακτηριστικά την αυξανόμενη συχνότητα και ένταση ακραίων καιρικών φαινομένων, τα οποία εκδηλώνονται υπό τη μορφή σφοδρών πλημμυρικών επεισοδίων και καταστροφικών πυρκαγιών, επιβάλλουν στην Πολιτεία να βρίσκεται διαρκώς σε κατάσταση πλήρους επιχειρησιακής ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων και κινδύνων που συνδέονται με τις επακόλουθες φυσικές καταστροφές. Υπό τα δεδομένα αυτά, η επιχειρησιακή ετοιμότητα των ελικοπτέρων του Πυροσβεστικού Σώματος συνιστά αδήριτη αναγκαιότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και όχι αποκλειστικώς κατά την εκδήλωση πυρκαγιών ή περιοριστικά κατά την αντιπυρική περίοδο, δεδομένου ότι τα εν λόγω εναέρια μέσα καλούνται να επιχειρούν σε κάθε είδους καταστροφή.Συνεπώς, η εξασφάλιση της απρόσκοπτης τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης των ελικοπτέρων του Πυροσβεστικού Σώματος αποτελεί όρο εκ των ων ουκ άνευ για την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος Πολιτικής Προστασίας, καθόσον, ελλείψει αυτής, καθίσταται αδύνατη η επιχειρησιακή αξιοποίηση των ανωτέρω εναέριων μέσων και, συνακόλουθα, η προσήκουσα εκπλήρωση της αποστολής του ΠΣ.

1.3. Το ΠΣ από το 2011 ανέθεσε στον Νατοϊκό Οργανισμό NAMSA, νυν NSPA (NATO Support and Procurement Agency), την εξεύρεση αναδόχου για την τεχνική και εφοδιαστική υποστήριξη των ελικοπτέρων του μέσω των διαγωνιστικών διαδικασιών του ανωτέρω Οργανισμού. Σημειώνεται ότι η προσφυγή στην ειδική αυτή διαδικασία, για την ανάθεση της διενέργειας διαγωνισμού για την ανάδειξη υποψηφίων φορέων υλοποίησης συμβάσεων όπως η αναφερόμενη, έχει κριθεί σύννομη σύμφωνα με την υπ' αριθ. 313/2011 Γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους καθώς μέσω αυτής της οδού προστατεύονται, μεταξύ άλλων, ουσιώδη συμφέροντα της χώρας. Ο εν λόγω φορέας (NSPA), ένας από τους τρεις επιχειρησιακούς φορείς πυλώνες του ΝΑΤΟ, συνδυάζει σε μια υπηρεσία την παροχή υποστήριξης σε θέματα απόκτησης εξοπλισμού/αγαθών/κλπ. (acquisition), διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics), θέματα υγείας και υποδομών (medical and infrastructure) και των συναφών με τις ανωτέρω υπηρεσίες συμβάσεων, καλύπτοντας ένα ευρύτατο φάσμα αναγκών των χωρών μελών στους χώρους δράσης

ξηράς, αέρος, θαλάσσης, κυβερνοχώρου και διαστήματος (NSPA | NATO Support and Procurement Agency (NSPA).

1.4. Τον Ιανουάριο 2012 κατόπιν σχετικού διαγωνισμού που διενήργησε ο NSPA, αναδείχθηκε ανάδοχος για μια πενταετία (έως Δεκέμβριο 2016) η εταιρεία Aeroservices S.A. με ετήσιο τίμημα ύψους 1.925.000,00 € που περιλάμβανε την Προγραμματισμένη και Απρογραμμάτιστη Συντήρηση των ελικοπτέρων (*Scheduled Maintenance, Unscheduled Maintenance and Over and Above*). Η διαθεσιμότητα του στόλου ελικοπτέρων κατά το εν λόγω συμβατικό διάστημα έκλεισε με συμβατική επίδοση 100%, ήτοι, το σύνολο των πέντε (5) Ε/Π του ΠΣ παρέμειναν πλόιμα καθ' όλη τη διάρκεια της συμβατικής περιόδου. Ακολούθως, τον Μάιο 2017 ολοκληρώθηκε η επόμενη διαγωνιστική διαδικασία εύρεσης αναδόχου εταιρείας συντήρησης των Ε/Π του ΠΣ και το έργο ανέλαβε εκ νέου η εταιρεία Aeroservices S.A. για μια πενταετία (έως 31 Μαΐου 2022) με τους ίδιους όρους. Το τίμημα παρέμεινε το ίδιο, ήτοι 1.925.000 ευρώ ετησίως. Ομοίως, καθ' όλη την διάρκεια της πενταετίας αυτής η συμβατική διαθεσιμότητα του συνόλου των Ε/Π παρέμεινε στο 100%.

1.5. Τον Σεπτέμβριο 2021 η NSPA διεξήγαγε νέα διαγωνιστική διαδικασία εύρεσης αναδόχου εταιρείας για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών από την οποία, βάσει του καταστατικού και των ειδικών κανόνων που διέπουν τη λειτουργεία της, υπεγράφη Συμφωνία-Πλαίσιο (Outline Agreement (OA) – Contract) μεταξύ της NSPA και του οικονομικού φορέα Aeroservices S.A. χρονικής διάρκειας πέντε (5) ετών συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης (3+1+1 έτος) για την παροχή υπηρεσιών τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης – συντήρησης – εκπαίδευσης χειριστών και τεχνικών των εναέριων μέσων της Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων Σωμάτων Ασφαλείας (Υ.Ε.Μ.Σ.Α.), ήτοι, συνολικά για το χρονικό διάστημα από 1ης Ιουνίου 2022 έως και 31ης Μαΐου 2027, εφόσον ασκούνταν το δικαίωμα προαίρεσης και για δύο έτη. Σημειώνεται ότι η αποδοχή της οικονομικής προσφοράς που απεστάλη από την NSPA, στο πλαίσιο της εν λόγω διαγωνιστικής διαδικασίας, έγινε βάσει της υπ' αριθ. 8060/1/1-ριε'/30.05.2022 Απόφασης του Υπουργού και Υφυπουργού Προστασίας του Πολίτη ενώ ακολούθησε η έγκριση της κατακύρωσης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού (ΑΔΑ: Ψ31Ο46ΜΤΛΒ-3ΟΛ). Στη συγκεκριμένη διαγωνιστική διαδικασία οι όροι της σύμβασης τροποποιήθηκαν, σε σχέση με τις προηγηθείσες συμβάσεις, όσον αφορά στο σκέλος της τεχνικής υποστήριξης η οποία περιορίσθηκε μόνον στην Προγραμματισμένη Συντήρηση χωρίς να περιλαμβάνει στο ετήσιο τίμημα τις μη προγραμματισμένες εργασίες, οι οποίες, εν προκειμένω, θα χρεώνονταν ξεχωριστά και επιπλέον (over and above) κατόπιν εγκρίσεως της NSPA/ΠΣ.

1.6. Για τις πιθανές επεκτάσεις για ένα (1) συν ένα (1) ή κατευθείαν συν δύο (2) έτη, μέχρι τέλους της πενταετίας, το Άρθρο 4 της εν λόγω σύμβασης προέβλεπε το δικαίωμα του Οργανισμού NSPA να επεκτείνει την ισχύ της σύμβασης μονομερώς με τη σύμφωνη γνώμη του πελάτη (ΠΣ) και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του αναδόχου, υπό την προϋπόθεση ενημέρωσης του αναδόχου για την άσκηση ή μη του μονομερούς δικαιώματος τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη της σύμβασης, ήτοι, εν προκειμένω, έως την 28η Φεβρουαρίου 2025. Στην προκειμένη περίπτωση, ο Οργανισμός NSPA δεν άσκησε το μονομερές δικαίωμα παρά το γεγονός ότι υπήρξε έγγραφη όχληση του αναδόχου την 10.03.2025 με την οποία αυτός καλούσε τον Οργανισμό να αποσαφηνίσει εάν η μη έγκαιρη άσκηση του μονομερούς δικαιώματος οφείλεται σε αμέλεια ή αβλεψία στην ενημέρωση άλλως θα εκλαμβάνονταν ως επιθυμία μη επέκτασης της σύμβασης. Ο Οργανισμός NSPA απάντησε την 17.03.2025 στην εν λόγω όχληση υποστηρίζοντας ότι αναμένει την απάντηση των πελατών του, του ΠΣ εν προκειμένω, χωρίς να δεσμευτεί περαιτέρω για την επέκταση. Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι το ΠΣ ήδη από τον Οκτώβριο του 2024 είχε ενημερώσει τον Οργανισμό ότι επιθυμεί να επεκτείνει τη σύμβαση για μια ακόμη διετία.

1.7. Περαιτέρω, με δεδομένη τη λήξη της ανωτέρω σύμβασης την 31.05.2025 και προκειμένου να συνεχιστεί η παροχή των εν λόγω υπηρεσιών μέσω της NSPA και να μην στερηθεί το Πυροσβεστικό Σώμα επιχειρησιακώς αξιοποιήσιμα Ε/Π εντός της αντιπυρικής περιόδου 2025, με

την υπ' αριθ. 8060/1/1-νε΄/ 30.05.2025 ΚΥΑ του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και Υφυπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, ασκήθηκε το δικαίωμα προαίρεσης για την παράταση, κατά ένα (1) επιπλέον έτος, της παροχής τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης - συντήρησης - εκπαίδευσης χειριστών και τεχνικών των εναερίων μέσων του ΠΣ, ήτοι, για χρονικό διάστημα από 01.06.2025 μέχρι και την 31.05.2026. Συναφώς, τροποποιήθηκαν, ως προς το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών, οι υπ' αριθ. α) 8060/1/1-β΄ από 25 02-2020 και β) 8060/1/1-ριε΄ από 30.05.2022 Αποφάσεις του Υπουργού και Υφυπουργού Προστασίας του Πολίτη (ΑΔΑ: Ψ5ΞΒ46ΜΤΛΒ-ΚΙΟ).

Εν συνεχεία, και παρά τις προαναφερθείσες ενέργειες του αρμόδιου Υπουργείου, η NSPA με το από 31.10.2025 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου διαβίβασε στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη την υπ΄ αρ. LA/2025/43.2/087/AH/ap/30-10-2025 επιστολή της με την οποία ενημέρωσε ότι από 07.11.2025 θα λήξει η προαναφερθείσα σύμβαση και ακολούθως στις 10.11.2025, με την αρ. LA/2025/43.2/094/AH/ap/10.11.025 επιστολή της γνωστοποίησε τον τερματισμό της σύμβασης που είχε συνάψει ο εν λόγω οργανισμός με την ανάδοχο Aeroservices S.A., λόγω άρνησης, όπως ισχυρίσθηκε, της αναδόχου να δεχτεί την άσκηση δικαιώματος προαίρεσης για το χρονικό διάστημα από 1η Ιουνίου 2025 έως και την 31η Μαΐου 2026.

1.8. Σύμφωνα με τον ν. 4662/2020 «*Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις* και ειδικότερα το άρθρο 74 αυτού,: *"[…] το Πυροσβεστικό Σώμα έχει ως αποστολή:*
-Την ασφάλεια και προστασία της ζωής και περιουσίας των πολιτών και του Κράτους, του φυσικού περιβάλλοντος και, ιδίως του δασικού πλούτου της χώρας από κινδύνους φυσικών κα τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών.
-Την ευθύνη και τον Επιχειρησιακό σχεδιασμό της αντιμετώπισης των πυρκαγιών και των πλημμυρών καθώς και την παροχή συνδρομής για τη διάσωση των ατόμων και των υλικών αγαθών που απειλούνται από αυτές. […]
-Την ευθύνη για τη διεξαγωγή των πυροσβεστικών διασωστικών – επιχειρήσεων της Πολιτικής Προστασίας της Χώρας. […]"

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το άρθρο 75 του ιδίου νόμου: *"[…] το Π.Σ. είναι αποκλειστικά αρμόδιο ιδίως για:*
-Την αντιμετώπιση των συνεπειών από τις φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές, όπως σεισμούς, πλημμύρες, χημικές-βιολογικές-ραδιολογικές-πυρηνικές (Χ.Β.Ρ.Π.), μετεωρολογικές, υβριδικές απειλές, καθώς και τη διάσωση ατόμων, περιουσιών και υλικών αγαθών που κινδυνεύουν από αυτές. […]
-Τη διάσωση και παροχή συνδρομής σε άτομα των οποίων η ζωή και η σωματική ακεραιότητα απειλούνται ή εκτίθενται σε κίνδυνο από κάθε είδους ατυχήματα, όπως αεροπορικά, σιδηροδρομικά, τροχαία, εργατικά, πτώση σε λίμνες, ποταμούς, […]."

Η εκπλήρωση της ανωτέρω αποστολής του Πυροσβεστικού Σώματος προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, την ύπαρξη των απαραίτητων μέσων, ήτοι, εν προκειμένω των πέντε (5) Ε/Π του ΠΣ τα οποία θα πρέπει να παραμένουν επιχειρησιακώς αξιοποιήσιμα ακόμη και μετά τη λήξη της αντιπυρικής περιόδου, δεδομένου ότι τα εναέρια μέσα και δη τα Ε/Π είναι αναγκαία καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και όχι μόνον για την κατάσβεση πυρκαγιών. Η συμβολή των Ε/Π του ΠΣ στην αποτελεσματική δράση του συστήματος Πολιτικής Προστασίας είναι καθοριστική όπως τεκμηριώνεται, μεταξύ άλλων, από την ανάλυση των επιχειρησιακών δεδομένων της τελευταίας διετίας σύμφωνα με τα οποία τα ιδιόκτητα Ε/Π του ΠΣ είχαν συμπληρώσει 1.356 ώρες πτήσης σε 1.065 εξόδους σε αποστολές συντονισμού, μεταφοράς προσωπικού, εναέριας επιτήρησης, αεροπυρόσβεσης, εξωτερικών φορτίων, έρευνας-διάσωσης και αεροδιακομιδών. Πρέπει,

συναφώς, να επισημανθεί ότι το Πυροσβεστικό Σώμα δεν διαθέτει άλλα ελικόπτερα, είτε μισθωμένα είτε ιδιόκτητα, πέραν των ανωτέρω πέντε (5), τα οποία, μετά και τη λήξη της σύμβασης συντήρησης μεταξύ του NSPA και της εταιρείας Aeroservices S.A. την 07.11.2025, παραμένουν καθηλωμένα στο έδαφος και δεν δύνανται να αξιοποιηθούν επιχειρησιακά σε περιπτώσεις πλημμύρας, σεισμού, έρευνας και διάσωσης ή αεροδιακομιδής.

1.9. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, στις 31.10.2025 συγκλήθηκε το Συμβούλιο Επιτελικού Σχεδιασμού (ΣΕΣ) του ΠΣ το οποίο αποφάσισε ομόφωνα με την υπ' αριθ. 19/2025 Απόφασή του α) την άμεση έναρξη διαγωνιστικής διαδικασίας 5ετούς διάρκειας για τη συντήρηση των υφιστάμενων ιδιόκτητων ελικοπτέρων μέσω του διεθνούς οργανισμού NSPA και β) την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, δεδομένου ότι το ΠΣ προέβη σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, άσκησε έγκαιρα το δικαίωμα προαίρεσης και δεν ευθύνεται για τη μη ολοκλήρωση της διαδικασίας υπογραφής της παράτασης της σύμβασης μεταξύ αναδόχου και NSPA. Η παροχή των εν λόγω υπηρεσιών συντήρησης για τα πέντε (5) Ε/Π του ΠΣ χαρακτηρίζεται από την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (αναθέτουσα αρχή), στην οποία υπάγεται το ΠΣ, ως «κατεπείγουσα ανάγκη» δίχως την οποία: *"[…] σημαντικότατα έννομα αγαθά βρίσκονται σε ιδιαίτερα σοβαρό κίνδυνο, ο οποίος ενόψει και της διανυόμενης χειμερινής περιόδου αυξάνεται εκθετικά καθώς επικρέμαται ο κίνδυνος εκδήλωσης σοβαρών πλημμυρικών φαινομένων όπου η συνδρομή των πυροσβεστικών ελικοπτέρων κρίνεται ως αναντικατάστατη. […]".*

1.10. Δοθέντος του ανωτέρω ιστορικού, η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας υπέβαλε αίτημα προς την ΕΑΔΗΣΥ για την παροχή σύμφωνης γνώμης για τη σύναψη σύμβασης υπηρεσιών τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης δύο (2) ελικοπτέρων (Ε/Π) τύπου AS-332 L1 Super Puma και τριών (3) ελικοπτέρων τύπου BK-117 C1 του Πυροσβεστικού Σώματος. Η αιτούμενη σύμβαση αφορά αφενός προγραμματισμένες εργασίες συντήρησης των ανωτέρω εναέριων μέσων, εκτιμώμενης αξίας εννιακοσίων δεκαέξι χιλιάδων πεντακοσίων δεκαπέντε ευρώ (916.515,00 €), και αφετέρου εργασίες επισκευής βλαβών, συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας ανταλλακτικών, εκτιμώμενης αξίας ενός εκατομμυρίου ευρώ (1.000.000,00 €).

II. Νομικό Πλαίσιο

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι: *"2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: […] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη".*

III. Νομική Εκτίμηση

3. Το υπό εξέταση αίτημα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, η οποία αποτελεί Κεντρική Κυβερνητική Αρχή (Κ.Κ.Α), αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών η εκτιμώμενη αξίας της οποίας, ανέρχεται στο ποσό των 1.916.515,00€ και αφορά προγραμματισμένες εργασίες συντήρησης καθώς και εργασίες επισκευής βλαβών των (Ε/Π) συμπεριλαμβανομένων των ανταλλακτικών. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω δαπάνη χρηματοδοτείται από αμιγώς εθνικούς πόρους ενώ η αξία της απαλλάσσεται του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 32 «Ειδικές απαλλαγές» του Ν. 5144/2024 «Κύρωση του κώδικα προστιθέμενης αξίας», ως ισχύει.

Δεδομένου δε ότι το αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η οποία υπερβαίνει το ισχύον κατώτατο χρηματικό όριο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (ήτοι του άρθρου 5 ν.4412/2016) συντρέχει η κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ` υποπερ. γδ` του ν. 4412/2016, ως ισχύει, αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

Με την υπ' αριθ. 6375/7.9.2017 (ΦΕΚ Β' 3409/28.9.2017) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών, η (τότε) Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, υπαγόμενη στο Υπουργείο Εσωτερικών, είχε οριστεί ως χωριστή επιχειρησιακή μονάδα ανεξαρτήτως υπεύθυνη για τη σύναψη των συμβάσεων της κατά το άρθρο 6 παρ. 2β του ν.4412/2016. Με τη μεταφορά της όμως, δυνάμει του π.δ. 70/2021 (ΦΕΚ Α' 161/9.9.2021), στο νεοσύστατο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, δεν εκδόθηκε νεότερη απόφαση επανακαθορισμού της ως ανεξάρτητης επιχειρησιακής μονάδας για το εν λόγω Υπουργείο. Ως εκ τούτου η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας ως οργανική μονάδα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας υπάγεται στην έννοια της αναθέτουσας αρχής κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 1(α) του ν.4412/2016 ως οργανική μονάδα Υπουργείου. Περαιτέρω, το Πυροσβεστικό Σώμα, βάσει του άρθρου 74 του ν. 4662/2020, αποτελεί ιδιαίτερο Σώμα Ασφαλείας, το οποίο διοικείται από τον Αρχηγό του και συνιστά επιχειρησιακή δομή υπαγόμενη στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. σχ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Η σχετική δε απόφαση της αναθέτουσας αρχής, πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. Σ.τ.Ε. 1747/2011, 1987/2021).

5. Για την εφαρμογή της ως ανω επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή νομικής βάσης (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση) απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων: α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίστασης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση

των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίστασης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. 1702/2021 σκ. 5, 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, υπό την επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται η ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι η κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, Σ.τ.Ε. 1987/2021, Γνώμες της Αρχής Δ127/2018, Δ75, Δ84/2019 κ.α).

6. Εν προκειμένω, σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της ως άνω διάταξης, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

6.1. Οι ανάγκες της αναθέτουσας αρχής ως προς την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών καλύπτονταν κανονικώς μέσω της σύμβασης που είχε συναφθεί το έτος 2022. Πλην όμως, παρά την σαφώς εκπεφρασμένη συναίνεση του Πυροσβεστικού Σώματος για την ενεργοποίηση του προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης, καθώς και την έγγραφη όχληση της αναδόχου εταιρείας Aeroservices Α.Ε., ο Οργανισμός NSPA δεν προέβη εγκαίρως στις απαιτούμενες ενέργειες. Η παράλειψη αυτή είχε ως αποτέλεσμα τον μονομερή τερματισμό της σύμβασης από τον Οργανισμό NSPA την 07.11.2025, κατόπιν της ρητώς δηλωθείσας άρνησης της αναδόχου να αποδεχθεί την εκ των υστέρων άσκηση του δικαιώματος προαίρεσης. Ειδικότερα, από το 2011, το Π.Σ. ανέθεσε μέσω του Νατοϊκού Οργανισμού NSPA τη συντήρηση των ελικοπτέρων του, με διαγωνισμούς που ανέδειξαν ως ανάδοχο την εταιρεία Aeroservices S.A. για διαδοχικές πενταετείς περιόδους (2012–2016, 2017–2022), με υψηλή επιχειρησιακή διαθεσιμότητα και πλήρη κάλυψη εργασιών (προγραμματισμένη και απρογραμμάτιστη συντήρηση). Το έτος 2022 μεταβλήθηκαν οι όροι της νέας σύμβασης, δυνάμει των οποίων η ευθύνη του αναδόχου περιορίσθηκε αποκλειστικά στην παροχή προγραμματισμένης συντήρησης (CAMO/AMO), ενώ οι απρογραμμάτιστες εργασίες υπήχθησαν σε καθεστώς προηγούμενης έγκρισης και χωριστής χρέωσης (over and above). Η εν λόγω μεταβολή, παρά τις αντιρρήσεις του Πυροσβεστικού Σώματος, επιβλήθηκε από τον NSPA με σκοπό τη μείωση του επιχειρηματικού κινδύνου και την ενίσχυση του ανταγωνισμού. Ωστόσο, παρά την τροποποίηση των συμβατικών όρων, στον σχετικό διαγωνισμό συμμετείχε εκ νέου μόνο η εταιρεία Aeroservices S.A., ενώ από την έρευνα αγοράς που διενήργησε ο NSPA κατά τα έτη 2022 και 2025 δεν προέκυψε η ύπαρξη άλλης εταιρείας συντήρησης που να διαθέτει τα απαιτούμενα πιστοποιητικά EASA· επιπλέον, η κατασκευάστρια εταιρεία των ελικοπτέρων, Airbus, δεν ανταποκρίθηκε.

Η επιβολή των νέων συμβατικών όρων είχε ως συνέπεια τη σημαντική μείωση της επιχειρησιακής διαθεσιμότητας των εναέριων μέσων του Πυροσβεστικού Σώματος, καθόσον τρία (3) εκ των πέντε (5) ελικοπτέρων παρέμειναν μη πλόιμα, λόγω καθυστερήσεων στην έγκριση απρογραμμάτιστων εργασιών. Η κύρια αιτία της ανωτέρω κατάστασης εντοπίζεται, σύμφωνα με το υπ' αριθ. πρωτ. 8376/07.11.2025 έγγραφο του Πυροσβεστικού Σώματος, στην αδυναμία των εκπροσώπων του NSPA και του ΠΣ να κατανοήσουν και να αναλάβουν την ευθύνη έγκρισης εργασιών για τις οποίες δεν διέθεταν την απαιτούμενη πιστοποίηση, γνώση και εμπειρία, με αποτέλεσμα τα σχετικά αιτήματα αποζημίωσης του αναδόχου να παραμένουν σε εκκρεμότητα. Με τα δεδομένα αυτά ο Οργανισμός NSPA απέστειλε την 22.04.2025 στην ανάδοχο, άνευ οποιασδήποτε προηγούμενης ενημέρωσης, προϋπογεγραμμένο σχέδιο συμβάσεως επέκτασης με τη συνοδό δήλωση ότι θα ισχύουν οι ίδιοι όροι με την προηγούμενη σύμβαση, χωρίς, ωστόσο να παρέχει διευκρινίσεις ούτε για το διαχειριστικό κόστος αλλά ούτε και για τους λόγους μη άσκησης του δικαιώματος

προαίρεσης. Η ανάδοχος εταιρεία Aeroservices S.A. αποδέχθηκε την επέκταση της σύμβασης και ζήτησε, έως και τη συμβατική λήξη της τριετούς διάρκειας της, να της παρασχεθούν διευκρινίσεις αναφορικά με το διαχειριστικό κόστος, το ύψος του συμβατικού τιμήματος καθώς και τους λόγους για τους οποίους ο NSPA αρνείται την πληρωμή δεδουλευμένων και την πληρωμή υλικών που έχουν παραδοθεί και χρησιμοποιηθεί από τους πελάτες της στο πλαίσιο της υφιστάμενης σύμβασης, οφειλές που ανέρχονται συνολικώς στο ποσό των 7.000.000 ευρώ. Στα ανωτέρω ερωτήματα ο Οργανισμός ουδέποτε απάντησε, ενώ η ανακύψασα διαφωνία κατέληξε σε τερματισμό της εν λόγω σύμβασης την 07.11.2025, γεγονός για το οποίο έλαβε γνώση η αναθέτουσα αρχή και η ηγεσία του αρμόδιου Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας μέσω σχετικής αλληλογραφίας την 10.11.2025 (NATO Unclassified: LA/2025/43.2/094/AH/ap).

Η ανωτέρω αιφνίδια εξέλιξη, η οποία εκφεύγει της σφαίρας ευθύνης της αναθέτουσας αρχής, καθόσον ανάγεται αποκλειστικώς στη συμβατική σχέση μεταξύ του Οργανισμού NSPA και του αναδόχου που επελέγη από αυτόν, συνιστά απρόβλεπτη περίσταση, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την πλήρη ανατροπή του υφιστάμενου προγραμματισμού της για την κάλυψη των αναγκών της όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης των εναέριων μέσων της. Συνεπεία του ανωτέρω γεγονότος, τρία (3) εκ των πέντε (5) ιδιόκτητων ελικοπτέρων (Ε/Π) τελούν, κατά τον παρόντα χρόνο, σε κατάσταση καθήλωσης, ενώ επίκειται και η ακινητοποίηση των λοιπών δύο (2), λόγω της λήξης των ετήσιων πιστοποιητικών επιθεώρησής τους κατά τους μήνες Φεβρουάριο και Ιούνιο του 2026.

Σημειώνεται δε ότι η αναθέτουσα ενήργησε με συνέπεια και διαφάνεια εκφράζοντας τόσο τις αντιρρήσεις της στην αλλαγή των όρων της σύμβασης που επέβαλε ο NSPA και διατυπώνοντας εγκαίρως τη βούλησή της για την επέκταση της σύμβασης (Οκτώβριος 2024). Επιπροσθέτως, από το Μάιο έως και το Νοέμβριο 2025 το ΠΣ και το αρμόδιο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ανέπτυξαν εκτεταμένη και συνεχή επικοινωνία με τα συμβαλλόμενα μέρη, μέσω ανταλλαγής ηλεκτρονικών μηνυμάτων, επιστολών, και τηλεδιασκέψεων, στην οποία επισημάνθηκαν με σαφήνεια οι δυσκολίες εκπλήρωσης του θεσμικού του ρόλου στην αντιμετώπιση κρίσεων σε περίπτωση έλλειψης συντήρησης των εναέριων μέσων του ειδικά εν μέσω της αντιπυρικής περιόδου. Η προσπάθεια αυτή δυστυχώς προσέκρουσε, μεταξύ άλλων, στις γραφειοκρατικές διαδικασίες του NSPA και το αυστηρό, ιεραρχικά δομημένο, διαδικαστικό πλαίσιο του Οργανισμού.

9.2. Πλην όμως, τα πυροσβεστικά ελικόπτερα συνιστούν κρίσιμο και αναντικατάστατο επιχειρησιακό εργαλείο για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών, ιδίως σε δύσβατες ή απομακρυσμένες περιοχές. Χάρη στην ικανότητα άμεσης απογείωσης και ταχείας προσέγγισης, παρέχουν δυνατότητα ταχύτατης πρώτης απόκρισης σε νέα πύρινα μέτωπα, ενώ η ακρίβεια στη ρίψη νερού ή αφρού συμβάλλει καθοριστικά στον έγκαιρο περιορισμό της πυρκαγιάς πριν αυτή εξαπλωθεί ανεξέλεγκτα. Παράλληλα, μέσω της παροχής εναέριας εικόνας, ενισχύουν τον επιχειρησιακό συντονισμό των επίγειων δυνάμεων, βελτιώνοντας συνολικά την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα της δασοπυρόσβεσης. Πέραν της δασοπυρόσβεσης, το Πυροσβεστικό Σώμα είναι επιφορτισμένο με την αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών, την έρευνα και διάσωση στην ξηρά, τη διενέργεια δευτερογενών αεροδιακομιδών, τη μεταφορά προσωπικού και την παροχή εφοδίων, στο πλαίσιο της διαχείρισης κάθε είδους κρίσης πολιτικής προστασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η άμεση, ταχεία και αποτελεσματική επιχειρησιακή ανταπόκριση του Πυροσβεστικού Σώματος αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τη διάσωση ανθρώπινων ζωών και τη μείωση των υλικών ζημιών που προκαλούνται από καταστροφικά φαινόμενα.

Περαιτέρω, η ιδιαίτερη γεωμορφολογία του ελλαδικού χώρου, και ιδίως η νησιωτικότητα, δημιουργεί σοβαρές δυσχέρειες στην άμεση και αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων και επειγουσών καταστάσεων, δεδομένου ότι φαινόμενα όπως πλημμύρες, σεισμοί ή κατολισθήσεις

δύνανται να καταστήσουν αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερή την πρόσβαση των επίγειων ομάδων απόκρισης. Υπό τις συνθήκες αυτές, τα εναέρια μέσα και ιδίως τα ελικόπτερα αποτελούν τη μόνη πρόσφορη και ενδεδειγμένη λύση για την ελαχιστοποίηση του χρόνου απόκρισης των φορέων του Πυροσβεστικού Σώματος και της Πολιτικής Προστασίας εν γένει.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η διαρκής επιχειρησιακή διαθεσιμότητα των ελικοπτέρων του Πυροσβεστικού Σώματος καθ' όλη τη διάρκεια του έτους αποτελεί αδήριτη αναγκαιότητα, ενόψει του γεγονότος ότι τα εν λόγω εναέρια μέσα καλούνται να επιχειρούν οποτεδήποτε και σε κάθε είδους καταστροφή. Υπό τα δεδομένα αυτά, παρίσταται κατεπείγουσα η ανάγκη για την άμεση εξασφάλιση της απρόσκοπτης τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης των ελικοπτέρων του, προκειμένου οι αρμόδιοι φορείς να δύνανται να ανταποκριθούν εγκαίρως και αποτελεσματικά στη διαχείριση κρίσεων και κινδύνων πολιτικής προστασίας, προς διασφάλιση της ανθρώπινης ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών. Η δε θεραπεία της ανάγκης αυτής, στην οποία κατατείνει η αιτούμενη σύμβαση, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της επισπευσμένης διαδικασίας. Περαιτέρω, ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της απρόβλεπτης περίστασης και της κατεπείγουσας ανάγκης παρίσταται προφανής, καθόσον, σε περίπτωση ομαλής εξέλιξης της σύμβασης μέσω της ενεργοποίησης του σχετικού δικαιώματος προαίρεσης, δεν θα είχε επέλθει αιφνίδια διακοπή της παροχής των επίμαχων υπηρεσιών.

9.3. Όσον αφορά την ανάθεση της αιτούμενης σύμβασης στο μέτρο του απολύτως αναγκαίου, από τα προσκομισθέντα οικονομικά στοιχεία της αρμόδιας υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος προκύπτει ότι οι δαπάνες που αφορούν εγκεκριμένες και υλοποιηθείσες εργασίες, εκτός της τακτικής συντήρησης, συμπεριλαμβανομένων των απαιτούμενων ανταλλακτικών, αναλύονται ως ακολούθως:

Χρονική Περίοδος	**Ποσό (€)**
Ιούνιος 2022 - Μάιος 2023	1.357.576,50
Ιούνιος 2023 - Μάιος 2024	7.325.236,00
Ιούνιος 2024 - Μάιος 2025	2.551.094,00
Μέσος Όρος Ετήσιων Δαπανών	**3.744.635,50**

Συνεπώς, το εκτιμώμενο ποσό για την τακτική συντήρηση ύψους 916.515,00€ καθώς επίσης και το εκτιμώμενο ποσό του 1.000.000,00€, για δαπάνες συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών συμπεριλαμβανομένων των ανταλλακτικών για ένα έτος τεκμηριώνεται επαρκώς, σύμφωνα με τα ανωτέρω στοιχεία. Επιπλέον, το αιτούμενο χρονικό διάστημα των δώδεκα (12) μηνών παρίσταται εύλογο, έαν ληφθεί υπόψη ότι η ολοκλήρωση διαγωνιστικής διαδικασίας μέσω του Οργανισμού NSPA, στον οποίο το Πυροσβεστικό Σώμα προσφεύγει κατά πάγια πρακτική για την κάλυψη των εν λόγω αναγκών του, απαιτεί, βάσει της προηγούμενης εμπειρίας, χρονικό διάστημα τουλάχιστον εννέα (9) μηνών, όπως ενδεικτικώς προκύπτει και από τη διαδικασία ανάδειξης αναδόχου για το χρονικό διάστημα από 01.06.2022 έως 31.05.2025. Περαιτέρω, όπως η ίδια η NSPA αναφέρει στην από 04.11.2025 επιστολή της προς την Υπηρεσία Εναέριων Μέσων Πυροσβεστικού Σώματος (ΥΕΜΠΣ), απαντώντας σε διευκρινήσεις που ζήτησε η τελευταία, το αρμόδιο Γραφείο του ΝΑΤΟ / NSPA (LA) χρειάζεται 15-18 μήνες για να διενεργήσει έναν διαγωνισμό που θα καταλήξει στην υπογραφή μιας νέας σύμβασης.

Ως εκ τούτου, το οικείο αίτημα εναρμονίζεται με την προϋπόθεση της εφαρμοστέας διάταξης, για την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, ενόψει και της συμπερίληψης

σχετικού όρου, περί αυτοδίκαιης και αζημίως για την αναθέτουσα αρχή, λύσης της σύμβασης που θα συναφθεί με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης εφόσον, εν τω μεταξύ, αναδειχθεί ανάδοχος από την ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία για την οποία η αναθέτουσα αρχή έχει ήδη απευθυνθεί στον NSPA.

Συμπέρασμα:

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης δύο (2) ελικοπτέρων (Ε/Π) τύπου AS-332 L1 Super Puma και τριών (3) ελικοπτέρων τύπου BK-117 C1 του Πυροσβεστικού Σώματος, για προγραμματισμένες εργασίες συντήρησης των (Ε/Π) καθώς και για υπηρεσίες επισκευής βλαβών με αντίστοιχη αγορά ανταλλακτικών, έως του ποσού του 1.916.515,00€ χωρίς ΦΠΑ (απαλλάσσεται), λόγω συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 2025

Η Συντάκτης **Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος**

Νικολέτα Κοττά **Ευαγγελία Κουτούπα**